Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon
dhr. J.J.G. Dalhuijsen
BEL/RE&E

Telefoonnummer +31235145010
dalhuijsenj@noord-holland.nl

Verzenddatum

15 DEC. 2020

Kenmerk
1536491 / 1536498

Uw kenmerk

Betreft: Toegankelijkheid Noord-Hollandse innovatiefondsen voor stikstofinnovaties

Geachte leden,

Graag informeren wij u over het volgende onderwerp:
Toelichting op de toegankelijkheid van Noord-Hollandse innovatiefondsen voor stikstofinnovaties.

Inleidend

Bepaalde verbindingen van stikstof in de lucht kunnen schadelijk zijn voor mens en milieu. Dit zijn stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3). Stikstofoxiden komen voornamelijk vrij bij verbranding van fossiele brandstoffen, bijvoorbeeld door verbrandingsmotoren in vervoersmiddelen. Ook de industrie en energiecentrales stoten stikstofoxiden uit. Ammoniak komt grotendeels van dieren- en kunstmest uit de veehouderij[1].

Het college heeft tijdens de vergadering van Provinciale Staten van 9 november 2020 toegezegd expliciet na te gaan op welke manier stikstofinnovaties gebruik kunnen maken van de Noord-Hollandse innovatiefondsen en MKB-innovatie-instrumenten.

De provincie zet in op verduurzaming van de regionale economie en verbetering van het milieu door het stimuleren van de circulaire economie, duurzame mobiliteit, landbouw, energie en industrie. Dit beleid is verweven in de provinciale MKB- en investeringsinstrumenten, waarmee deze instrumenten inherent bijdragen aan de vermindering van stikstof en nadrukkelijk open staan voor stikstofinnovaties.

Toegankelijkheid provinciale MKB instrumenten voor stikstofinnovaties

Er kan een onderscheid worden gemaakt tussen 1) investeren in nieuwe technologieën en innovaties en 2) investeren in de implementatie van bestaande (voor individuele bedrijven innovatieve) technologieën. Hieronder volgt per provinciaal MKB instrument een uiteenzetting over

[1] RIVM: https://www.rivm.nl/stikstof. Geraadpleegd 13-11-2020.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

de toegankelijkheid voor stikstofinnovaties als bedoeld onder 1. Achtereenvolgens:

- Het Innovatiefonds Noord-Holland (INH)
- Het Participatiefonds Duurzame Economie (PDENH)
- Het Kansen voor West II programma (Europees fonds voor Regionale Ontwikkeling)

Voor de volledigheid zijn ook de overige MKB-instrumenten (PIM, GO!-NH en de MIT-regeling) meegenomen in de verkenning.

Innovatiefonds Noord-Holland (INH)
Het innovatiefonds is bedoeld voor startups en MKB in de vroege fase van een innovatie. Onderstaande voorwaarden zijn afkomstig uit het investeringsreglement van het Innovatiefonds Noord-Holland (hoofdstuk 2, paragraaf 2):

> *(II) "Het project waar de voorgenomen financiering op ziet zich bevindt in de proof-of-conceptfase (TRL 3 t/m 5) waarbij direct wordt bijgedragen aan de realisatie van innovaties."*

Financiering wordt verschaft aan private MKB-bedrijven die overwegend actief zijn in Noord-Holland, ten behoeve van projecten die zich in Technology Readiness Levels (TRL) 3 t/m 5 bevinden. Dit zijn technologieën waarvan er eerste theoretische werking is aangetoond en experimenten moeten worden gedaan om de toepassing in de praktijk te testen (proof-of-principle). Bij TRL-niveaus 3 en 4 bevindt het onderzoek naar de toepassing zich nog meer in experimentele en laboratoriumsituaties, in TRL-niveau 5 wordt de technologie al in de praktijk getest. Het innovatiefonds staat dus open voor innovaties in de vroege of 'proof-of-concept' fase en investeert bedragen tussen €50.000 en € 300.000.

Kijkend naar de herkomstbronnen van stikstofverbindingen (landbouw, verkeer, industrie en energiecentrales) kan worden geconcludeerd dat INH voldoende toegankelijk is voor stikstofinnovaties in betreffende sectoren. Zo stelt het investeringsreglement:

> *(III) "Het project waar de voorgenomen financiering op ziet zich bevindt in de RIS-3 sectoren, als uitgangspunt gehanteerd in het EFRO Operationeel Programma Kansen voor West II 2014-2020."*

RIS3 staat voor 'Regionale Innovatiestrategie voor Slimme Specialisatie'. RIS3-sectoren omvatten[2]: Agri & Food, Chemie, Creative Industrie, Energie, Hightech systemen & materialen, Life Science & Health, Logistiek, Tuinbouw en uitgangsmaterialen, ICT en Water.

Het innovatiefonds Noord-Holland heeft in het verleden investeringen gedaan die bij kunnen dragen aan stikstofreductie. Bijvoorbeeld voor wat betreft de land-/tuinbouwsector (slechts één voorbeeld), door te investeren in bedrijven die via hergebruik van grondstoffen (of alternatieve grondstoffen, zoals algen) voorzien in duurzame bemestingsalternatieven.

---

[2] Kansen voor West, Operationeel Programma: https://www.kansenvoorwest2.nl/nl/programma/over-kansen-voor-west-2/. Geraadpleegd 13-11-2020.

Participatiefonds Duurzame Economie Noord Holland (PDENH)
Stikstofinnovaties passen binnen de scope van PDENH onder de noemer 'mede bevorderen'. Het wordt niet expliciet genoemd in de lijst met sectoren en soorten initiatieven, maar deze lijst is niet limitatief.

Onderstaande voorwaarden zijn afkomstig uit het investeringsreglement van het Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland, vastgesteld bij besluit van 2 oktober 2019 (hoofdstuk 2, algemene bepalingen):

> *"2.1 Het doel van PDENH BV is het beschikbaar stellen van financiering teneinde initiatieven te stimuleren op het gebied van energietransitie, circulaire economie en duurzame mobiliteit.*
>
> *2.2 Tot het doel van PDENH BV behoort mede het bevorderen van:*
> *a. werkgelegenheid;*
> *b. duurzame effecten ten aanzien van het milieu;*
> *c. stimulering van duurzame energie;*
> *d. minder afhankelijkheid van fossiele brandstoffen;*
> *e. betaalbare energie voor burgers en bedrijven;*
> *f. een aantrekkelijk vestigings- en woonklimaat binnen de Provincie."*

Daarnaast wordt in artikel 7.1 vastgelegd dat uitzonderingen hierop mogelijk zijn indien zich unieke kansen voordoen op het gebied van duurzame energieopwekking, -levering of bedrijvigheid op het gebied van technologie met betrekking tot duurzame economie.

Gelet op de herkomstbronnen van stikstofverbindingen (primair: verkeer, industrie, energiecentrales en landbouw) kan worden geconcludeerd dat PDENH voldoende toegankelijk is voor stikstofinnovaties in betreffende sectoren en dat de beleidsinhoudelijke scope van PDENH ruimte biedt voor investeren in stikstofinnovaties.

Met een minimale en maximale omvang van te verstrekken financiering tussen €250.000 en €15.000.000 wordt aan een breed scala aan financieringsbehoeften voldaan. Daarmee is PDENH complementair aan het innovatiefonds Noord-Holland en andere provinciale MKB-instrumenten.

Kansen voor West II
Kansen voor West II is onderdeel van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en richt zich met name op innovaties in het MKB en CO2 verlaging. De huidige programmaperiode van 2014-2020 eindigt op 31 december 2020.

In het kader van de Europese Herstelfondsen komen in 2021 en 2022 REACT-EU middelen beschikbaar voor Noord-Holland die gericht zijn op de doorontwikkeling van innovatieve concepten die bijdragen aan de transitie naar een groene, digitale en weerbare economie. Innovaties op het gebied van stikstofvermindering worden niet met name genoemd, maar projecten die voldoen aan de voorwaarden van REACT-EU kunnen een aanvraag indienen.

Kansen voor West III-subsidie is vanaf 2022 tot 2027 beschikbaar en richt zich vooral op de brede maatschappelijke implementatie van innovaties die bijdragen aan een circulaire, gezonde, veilige en CO2

neutrale toekomst. Met name projecten op het gebied van energietransitie, hernieuwbare energie, slimme energieopslag en infrastructuur komen in aanmerking voor een Kansen voor West III-subsidie. Dit programma richt zich niet specifiek op stikstofvermindering, maar stikstofinnovaties die voldoen aan de voorwaarden van Kansen voor West III kunnen vanaf 2022 een aanvraag indienen.

Overige instrumenten
Binnen de MKB Innovatiestimulering topsectoren (MIT) regeling in Noord-Holland worden bij de topsectorenprogramma's stikstofinnovaties niet expliciet benoemd. Desalniettemin is de lijst niet limitatief en passen stikstofinnovaties binnen de verschillende ambities van de topsectorprogramma Argi & Food, Chemie (incl. Biobased) en Energie.

Het versnellingsprogramma GO!-NH richt zich de ondersteuning van innovatieve Noord-Hollandse MKB-bedrijven bij het door-ontwikkelen en opschalen van innovatieve oplossingen naar vermarktbare producten en diensten. De provincie zet in op het ondersteunen van innovatieve MKB'ers die werken aan concrete innovaties die een belangrijke bijdrage leveren aan de transitie naar een duurzame, circulaire economie, waarbij de focus ligt op de thema's circulaire economie, energietransitie duurzame mobiliteit en duurzame landbouw. Als een stikstofinnovatie past binnen de thema's kan een innovatief MKB'er met een stikstofinnovatie zich aanmelden voor het versnellingsprogramma GO!-NH.

Voor het stimuleren van reeds bestaande stikstof reducerende technologieën (zoals het implementeren van een ammoniak filter voor een agrarisch bedrijf) zijn banken van oudsher de aangewezen financiers voor investeringen van dergelijke productiemiddelen. Als bedrijven gezond zijn (de investering rendabel), zal een bank een dergelijke investering willen financieren. Als een bedrijf niet voldoende gezond is (investering niet rendabel), zal een bank een dergelijke investering niet willen financieren. Probleem is dat een dergelijke investering voor de ondernemer niet altijd bijdraagt aan een betere exploitatie, dus de intrinsieke motivatie om dit te doen kan ontbreken. Het PIM (Programma Investeringsgereed Innovatief MKB Noord-Holland) helpt MKB-ondernemers uit de zogenoemde missie gedreven sectoren (waaronder Landbouw, Water & Voedsel, Energietransitie & Duurzaamheid) met financieringsvragen door middel van maatwerkadvies en inzichten over financieringsmogelijkheden. Ook koppelt PIM ondernemers aan zijn unieke netwerk dat bestaat uit financiers, bedrijven en potentiële klanten.

Tot slot
Aan de hand van deze verkenning worden het MKB-innovatiestimuleringsbeleid en de innovatiefondsen voldoende toegankelijk geacht voor stikstofinnovaties. Aanvullend op deze verkenning zullen de gedeputeerden de mogelijkheden tot stimulering van stikstofinnovaties onder de aandacht brengen via de reguliere stikstof overleggen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk